

Hedmarksskogbruket 1991

Utgitt av Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

Redusert avvirkning – stabilt investeringsnivå

Redusert avvirkning

Etter tre år med rekordhøy avvirkning er avvirkningen i Hedmark redusert med 17% i forhold til året før.

Nedgangen skyldes i stor grad temporære avsetningsvansker, spesielt for massevirke, men har også sammenheng med andre markedsforhold.

Avvirkningsnedgangen utgjorde ca. 17% for kvantum og ca. 15% for verdi, noe som forklarer at gjennomsnittlig tømmerpris økte med ca. kr 9,- i forhold til året før.

Verdien av avvirkningen er redusert med 150 mill. kr, og tillagt "tap" i videreforedling, transport etc. betyr det en reduksjon i verdiskapning i fylket på det 2-3 dobbelte av dette.

Skader på skog

Snøbrekk, vindfelling og lagring av virke i skogen skaper stadig grunnlag for skader på stående skog. Det er ikke rapportert omfattende skader i 1991, men en markert økning i registrerte granbarkebiller er urovekkende.

Det er fare for at skader etter margborerinsekter på furu kan være betydelig.

Registrering på felter utlagt for å overvåke skogtilstanden viser ingen entydige resultat, men enkeltobservasjoner og rapporter fra bl.a. Sverige tilsier at dette vies større oppmerksomhet.

Stabilt investeringsnivå

Investeringsnivået i Hedmarksskogbruket har i 1991 vært på nivå med de foregående år.

Det må ansees som tilfredsstillende selv om målsettingene ikke er oppfylt for alle tiltak.

Det er fortsatt viktig med økt innsats for å bedre kvaliteten på de ulike tiltak

Miljø, økologi og flerbruk i fokus

Hedmarksskogbruket har i 1991 gjennomført en omfattende skolering av ca. 250 nøkkelpersoner i økologi, stedstilpasset skogbruk.

Forskrifter for bygging av skogsveger er tatt i bruk i 1991.

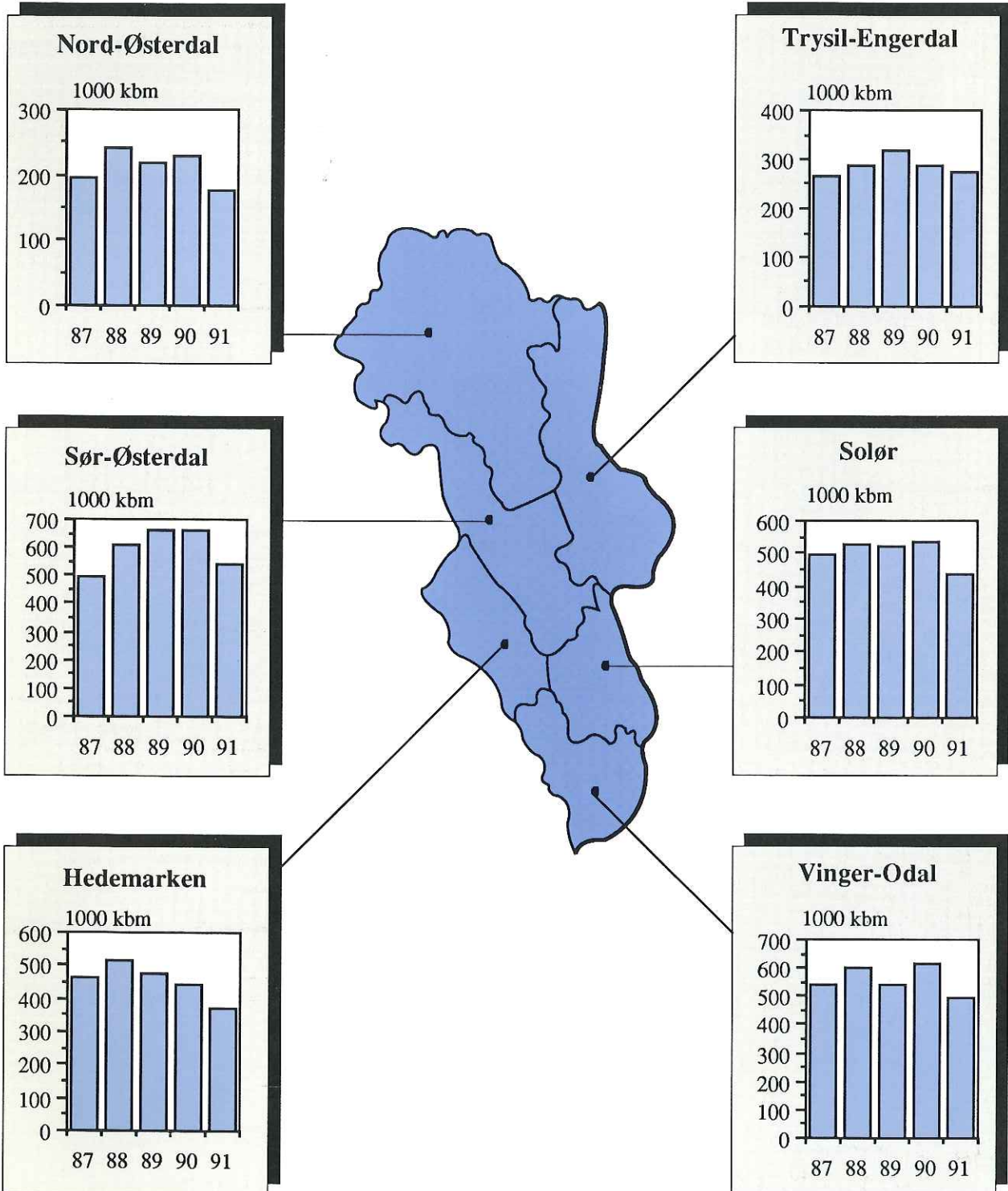
Hedmarksskogbruket startet i 1991 en prosess med sikte på å utforme strategier for nittiårene.

Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

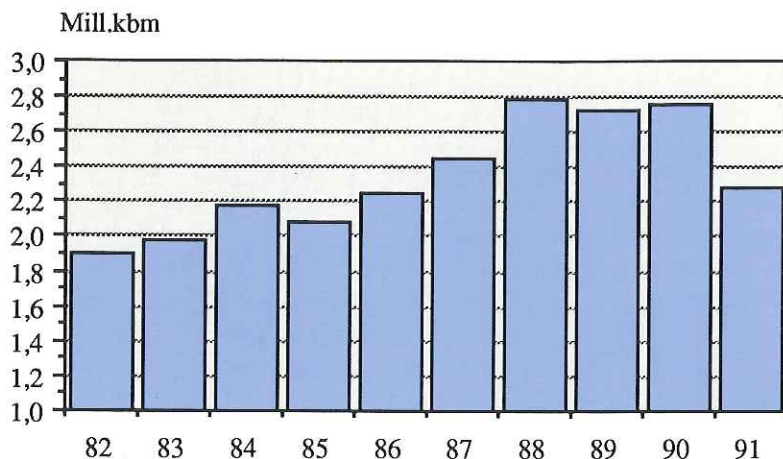
Fylkeslandbrukskontoret i Hedmark - Skogbruksetaten
Glommen Skogeierforening
Mjøsen Skogeierforening
Trysilvassdragenes Skogeierforening
Norskog avd. Hedmark
Hedmark Skogselskap

Avvirkingen fordelt på regioner

Betydelig reduksjon i avvirkningen

Avvirkningen de 10 siste årene

- Vanskelige avsetningsforhold for visse sortimenter i deler av året bidrar til redusert avvirkning.
- Bortfall av tilskudd – sammen med temporært overskudd av massevirke – førte til sterkt redusert tynningskvantum.

2,29 mill m³ tømmer avvirket i 1990/91

	Kvantum m ³	Verdi mill kr	Gjennomsnittsverdi kr/m ³
1990/91	2.294.973	864	376
1989/90	2.762.615	1.014	367
Endring	- 17 %	- 15 %	+ 3 %

Tallene omfatter ikke ved for salg og til eget bruk.

NB! Tallene gjelder driftssesongen 1990/91.

Drift i vanskelig terreng

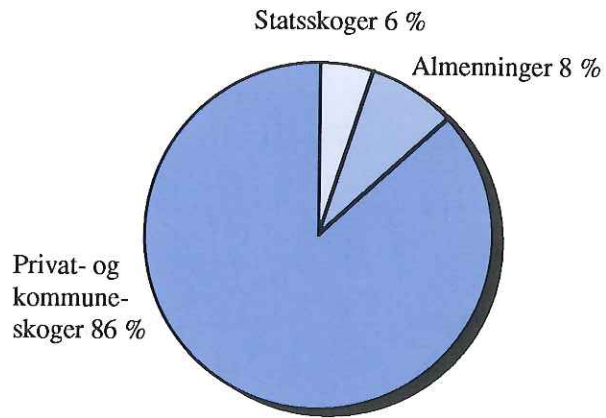
- Det ble utbetalt 1,39 millioner kroner til drift i vanskelig terreng.
- Avvirkningen nådde 37.200 m³ og tilskuddet utgjorde 37 kroner pr. m³

Vel 50 % av tømmeret ble avvirket med hogstmaskiner i 1991

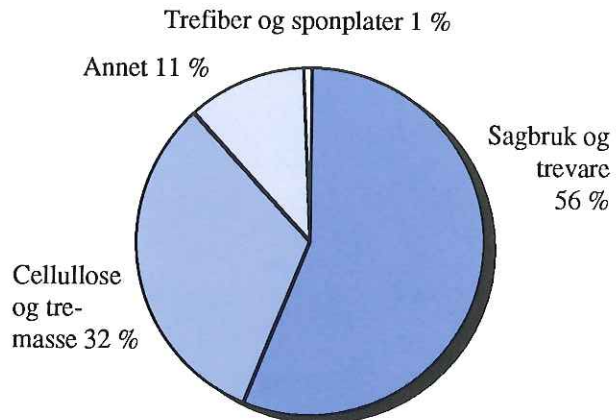
Tømmeret kommer fra

Tømmerkvantumet for salg fordelt på eierkategorier er stabilt i Hedmark.

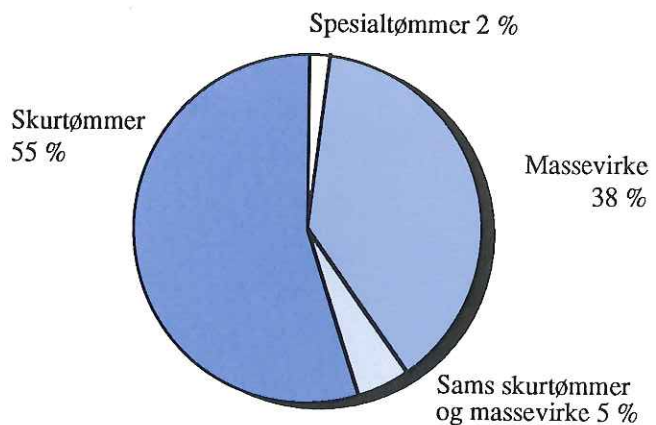
Tømmeret går til

Fortsatt høy andel av avvirkningen til sagbrukene. Fordelingen preges ellers av noe mer sammensatte omsetningsforhold.

Høyere skurtømmerandel

Skurtømmerandelen økte noe i 1991 på grunn av begrensningene i leveransene av massevirke.

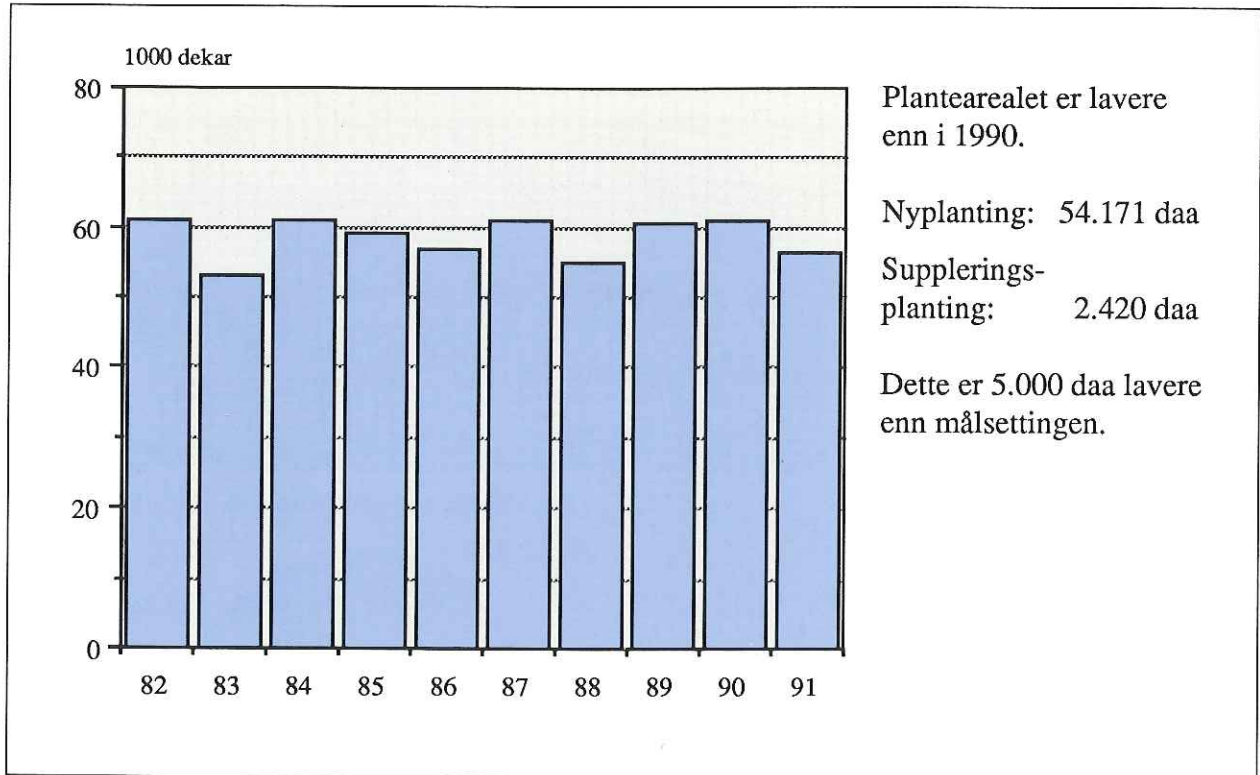
Salgsavvirkningen fordeler seg med:

75 % gran

23 % furu

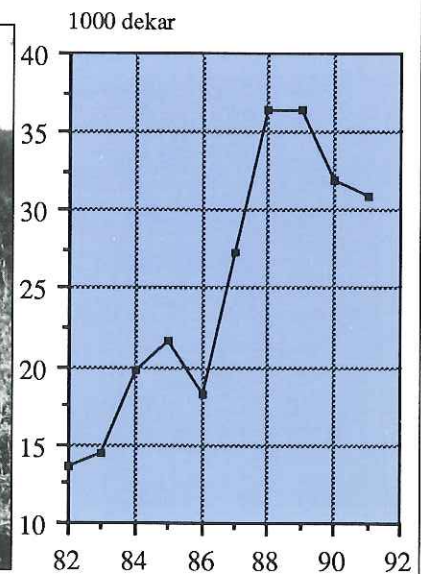
2 % lauv

Markberedning og planting

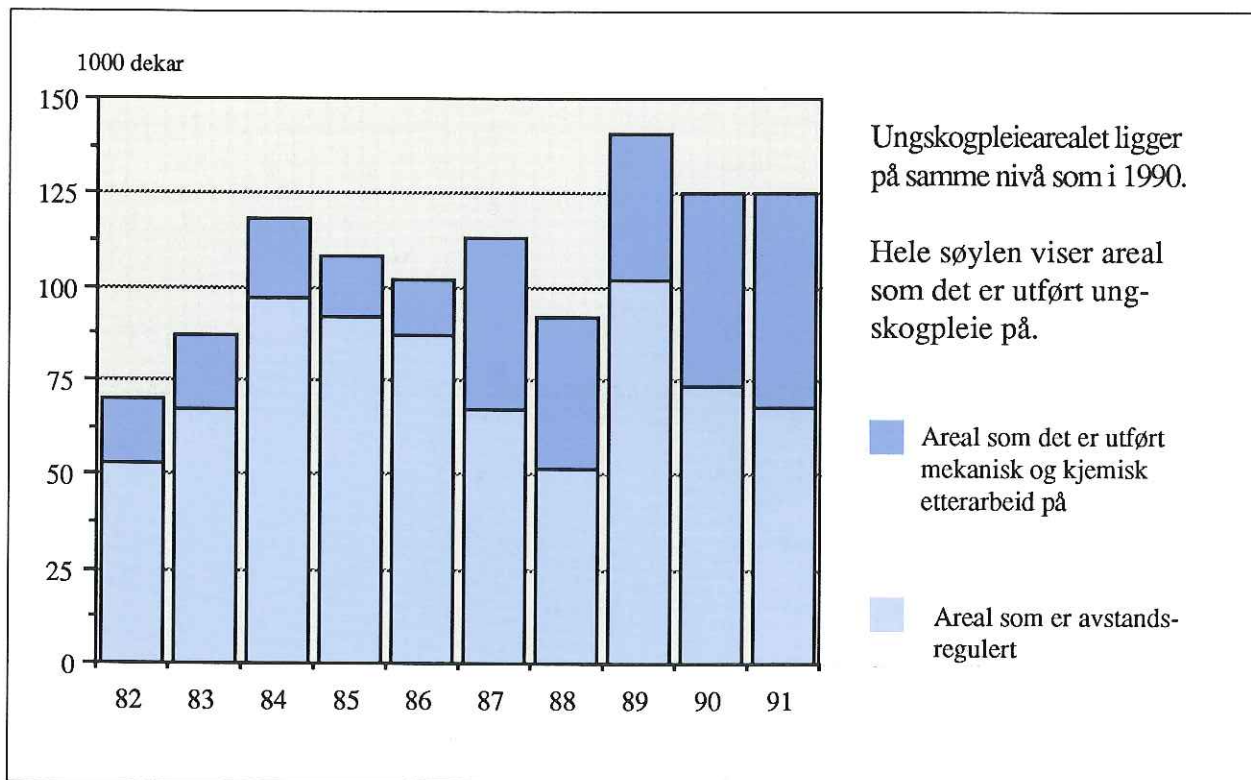

Markberedningsarealet gikk tilbake i 1991

Markberedningsarealet var 31.000 dekar i 1991. Målsettingen er 40.000 daa.

Ungskogpleien utført som i 1990

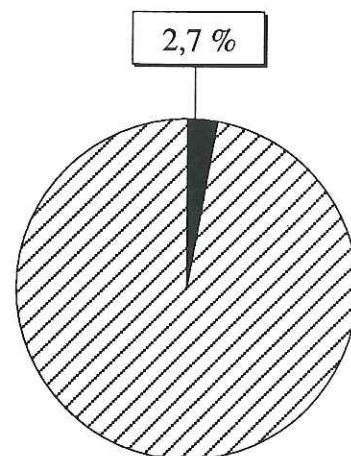

Bruk av plantevernmidler – på stabilt og lavt nivå

Plantevernmidler brukes lite i ungskogpleien. Bare 2,7% av arealet ble behandlet på denne måten i 1991. Dette er samme nivå som tidligere år, og utgjør mindre enn en halv promille av fylkets produktive skogareal.

Virksomt år i ungskogpleien

Det er gledelig at den høye aktiviteten holder seg når det gjelder stell av ungskog.

Det gjødsles for lite!

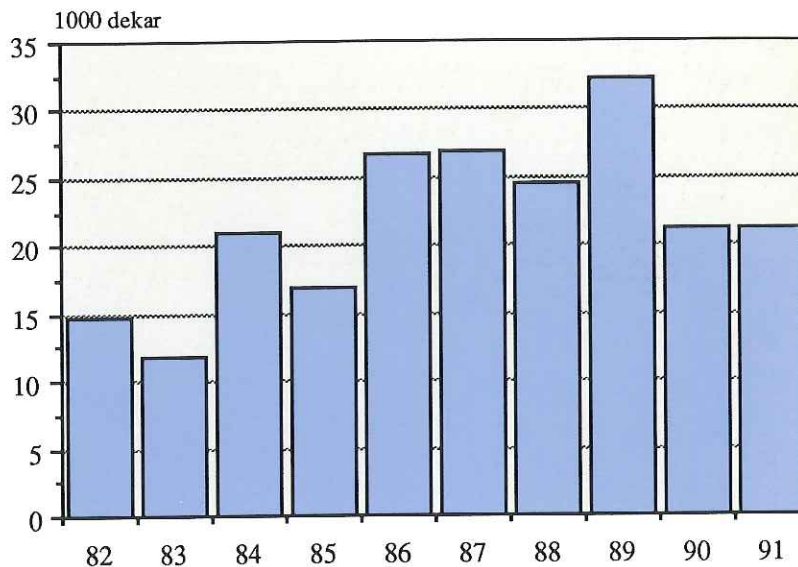
Myrgjødsling:

814 daa myr ble gjødslet i 1991. Det er i første rekke tidligere tørrlagte arealer som har behov for oppfølging og gjødsling. Målet for myrgjødsling burde være minst 5.000 daa pr. år

Fastmarkgjødsling:

Fastmarksgjødslingen er på samme nivå som i 1990 og er den laveste siden 1985. Bonitets- og hogstklassefordelingen i Hedmarkskogene tilsier at nærmere 70.000 daa sannsynligvis kan gjødsles med lønnsomt resultat.

Utført fastmarksgjødsling i 10-årsperioden 1982 - 1991

Nygrøfting:

Tørrlagt areal 9.773 dekar.

Suppleringsgrøfting:

36,6 km.

Grøfterensk:

305,5 km.

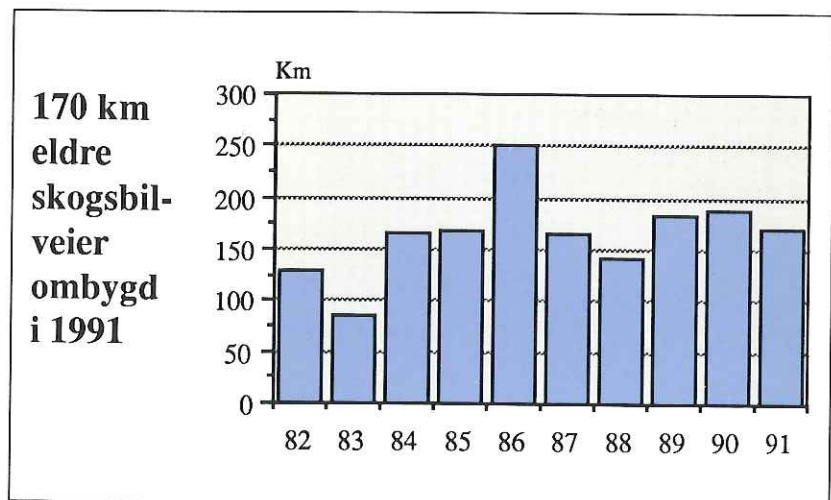
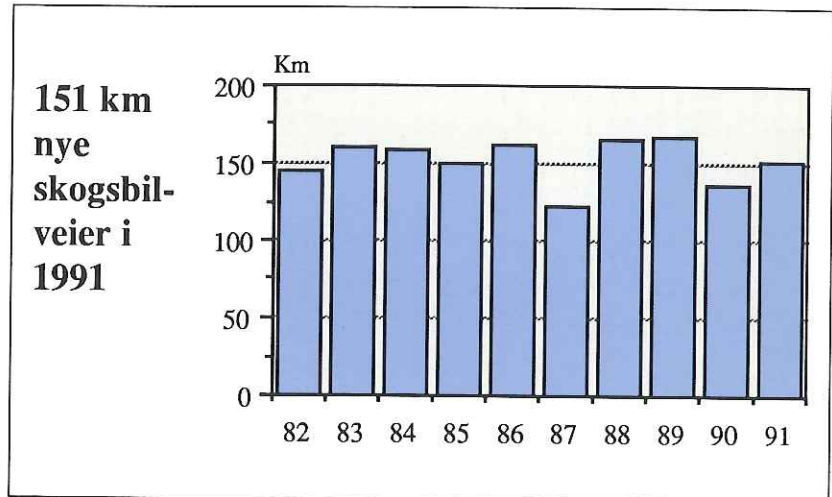

Investering i veier som tidligere år

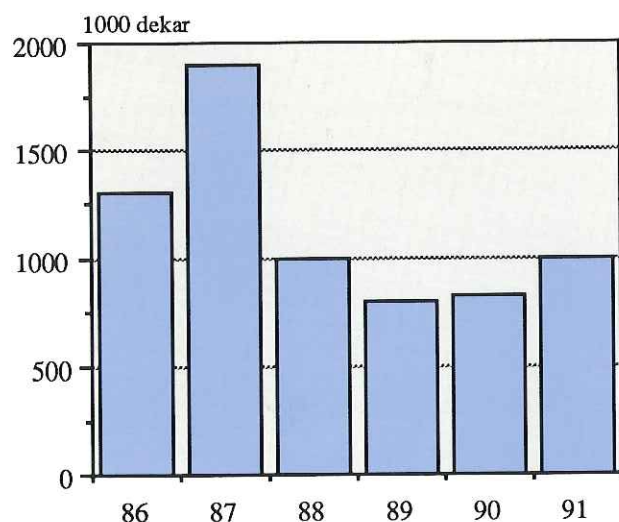
Skogsveiene

- Det ble bygd 151 km nye skogsbilveier i 1991.
- Ombygging av gamle veier var 170 km i 1991 mot 190 km i 1990.
- Det ble bygd 197 km traktorveier mot 214 km forrige år.
- Nybygging av skogsbilveier kostet 120 kr/m i 1991 – som er det samme som forrige år. Ombygging kostet 78 kr/m i 1991 – som også er likt med foregående år. Traktorveiene kostet 27 kr/m i 1991.
- Totalt beløper investeringene i veier seg til 42,1 millioner kroner, hvorav 4,4 millioner kroner til traktorveier.
- En stadig større del av veibyggingen foregår som ombygging av eldre vei.
- En vurdering foretatt av Fylkeslandbrukskontoret, Skogbruksetaten viser at det samlet er behov for ca. 3.500 km nye skogsbilveier utfra dagens forutsetninger.

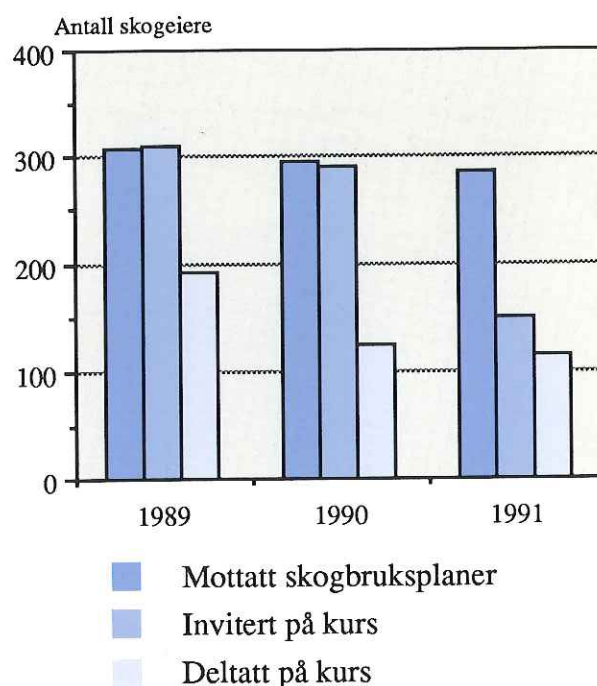
Taksering av Hedmarksskogen går etter planen

Vel 1 mill. daa på 783 eiendommer taksert i 1991

Det er taksert vel 1 mill. dekar skog i Hedmark i 1991. Dette er i tråd med målsettingen for denne virksomheten.

15 skogbruksplankurs avholdt i 1991

Utført skogbruksplanlegging i 1991

Antall planer			Taksert areal 1000 daa			Sum kostnad 1000 kr	Sum stats- tilskudd 1000 kr	Gj.snitt stats- tilskudd %
Med bestilling	Uten bestilling	Sum planer	Med bestilling	Uten bestilling	Sum taksert			
289	494	783	889	165	1.054	8.107	4.401	54
37 %	63 %	100 %	85 %	15 %	100 %			

Skogbruksplanleggingen gjennomføres i hovedsak ved områdetakster, og i henhold til en hovedplan for fylket med omtrent 1 mill. dekar i årlig takstareal.

Det er nå obligatorisk å registrere flerbrukselementer inn i skogbruksplanen. Dette er i tråd med den offisielle skogpolitikken. Det er nå mulig å motta skogbruksplanen på EDB-medium. Ca. 3/4 av Hedmarks skogareal er nå ferdig taksert innenfor første omdrev av områdetakstene.

Antall årlige skogbruksplankurs synker, dette er et tankekor.

Bruk av skogavgift og statsbidrag

Formål	Kostnader Mill kr		Utbetalt skogavgift, statsbidrag mv Mill kr		Innbetalt godskrevet statsbidrag Mill kr	
	1991	1990	1991	1990	1991	1990
Skogkultur og grøfting	66	73	54	61	7,2	7,3
Vegbygging og vegvedlikehold	36	46	32	38	10,3	10,4
Andre formål	16	21	20	19	2,8	2,3
Sum	118	140	106	118	20,3	20,0

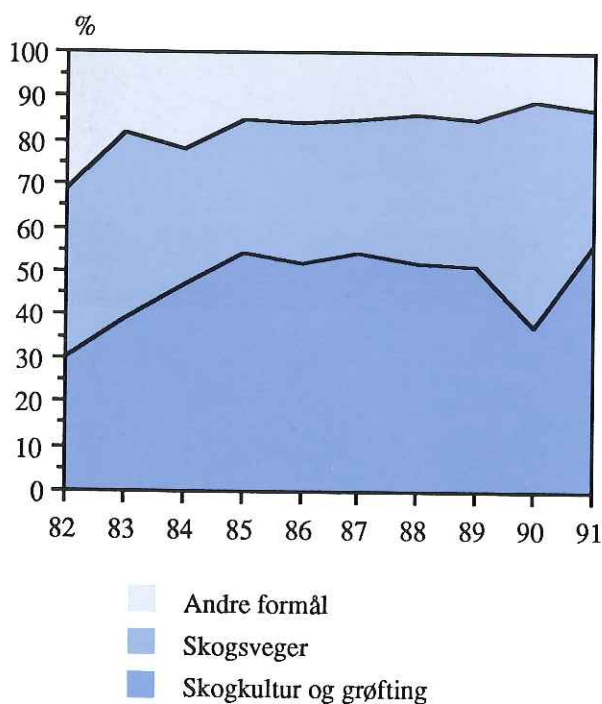
Andre formål omfatter skogbruksplaner, merverdiavgift, skogforsikring mv

Omsetning i 1991

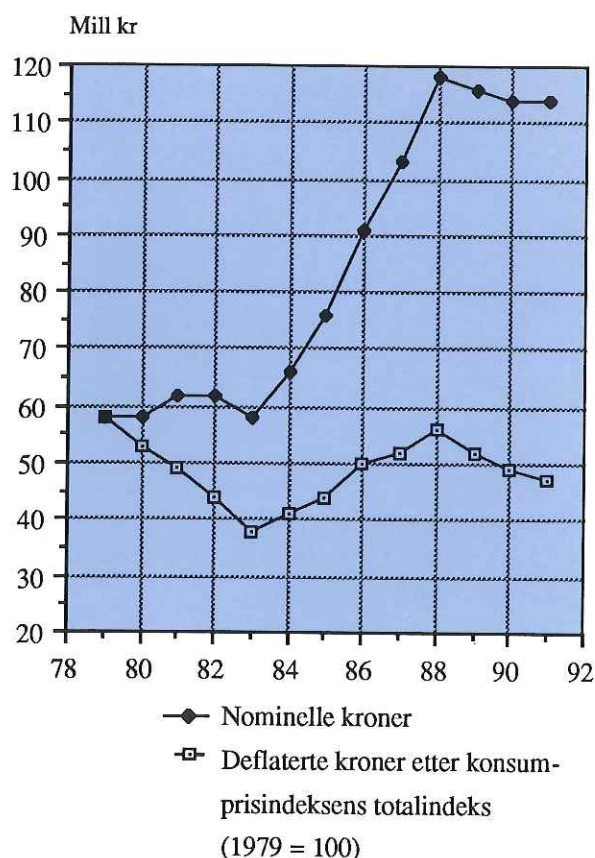
	1991	1990
Innbetalt skogavgift og statsbidrag	108	116
Utbetalt skogavgift og statsbidrag	108	118
Endring i beholdning	0	- 2
Beholdning 31/12	114	114

Tall i mill. kr

Hva brukes skogavgiften til?

Beholdning av skogavgift 1979-1991

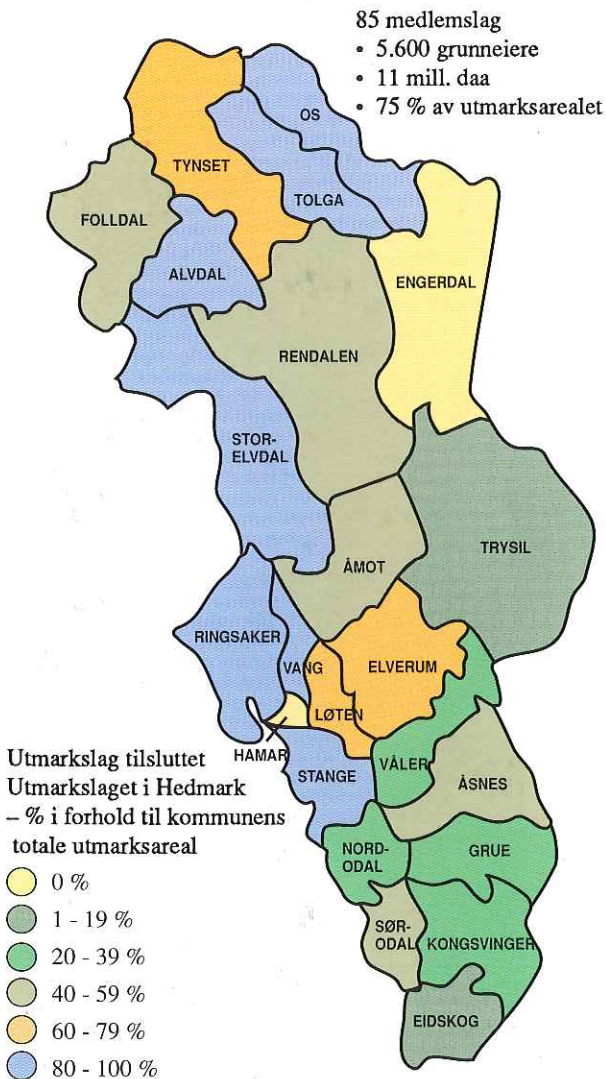
Dersom skogavgiftsbeholdningen regnes om til verdifaste kroner, er dagens beholdning lik beholdningen for 10 år siden.

UTMARKA

Utmarkslaget i Hedmark

Utmarkslaget i Hedmark er en overbygning over lokale utmarkslag.

Organiseringen i Hedmark er god. Hovedutfordringen fremover blir en omorganisering av Utmarkslaget i Hedmark, samt og omarbeide lagenes vedtekter slik at de er bedre tilpasset en økonomisk og næringsrettet utnytting av utmarka.

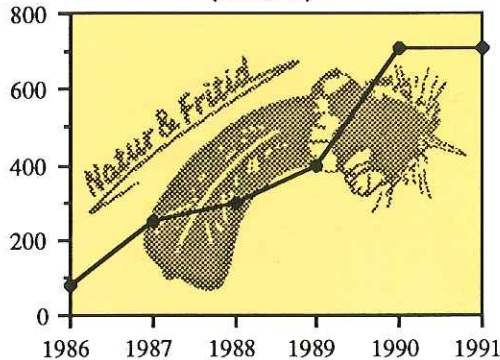

"Natur og fritid"

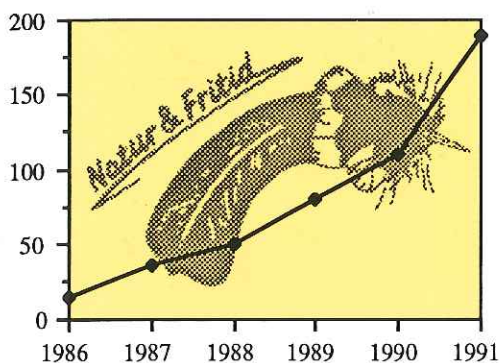
"Natur og fritid" er et samarbeid mellom Trysilvassdragene, Mjøsen, Inn-Trøndelag, Namdal og Glommen skogeierforeninger.

"Natur og fritid" er en felles salgs- og markedsførings-katalog for utmarksprodukter i foreningenes distrikter.

Omsetning (1.000 kr)

Antall produkter

Kurvene viser utvikling i omsetning og antall produkter markedsført gjennom "Natur og Fritid".

Rekordavskyting av elg

I 1991 ble det felt 7.709 elg i fylket. Dette er den høyeste avskyting vi har hatt i Hedmark.

Milde vintre de tre siste årene har ført til god mattilgang, bedre kondisjon og overlevelse hos dyrene. Dette har i sum ført til en økning i elgstammen.

Det bør derfor være en målsetting for 1992 å øke avskytingen ytterligere, slik at beiteskader på skogen kan unngås.

Fellingsstatistikk elg 1982 - 1991, Hedmark fylke

